MECSEK HÍRADÓ

341. szám **2026. szeptember**

Megújult a BMTSZ internetes honlapja

2026. július 2-tól a www.baranytermeszetbarat.hu weboldalra kattintva a Baranya Megyei Természetbarát Szövetség új honlapjával találkozunk. A régi honlapunk 2013-ban indult és technikailag ma már nem felelt meg az elvárásoknak. Az új honlap tartalmilag és szerkezetileg a régi felépítését őrzi, de formailag megváltozott. A régiből sok információ átkerült.

- **„Hírek”:** itt olvashatók és időrendben visszakereshetők az aktuális hírek, információk.
- **„Magunkról”:** ebben a menüpontban olvasható szövetségünk története és a BMTSZ alapszabálya, a tagszervezeteink listája, címlisták, és az éves beszámolók. A tagszervezeteink felsorolásában technikailag annyi változás (újítás) történt, hogy egy címlistából pl. egy telefonszám kijelölése után rögtön hívást lehet indítani. Ugyanígy egy e-mail címre kattintva levélírást lehet kezdeményezni. Újdonság még, hogy ebbe a rovatba bekerült „Kitüntetettjeink” címszóval az Aranybakancs-díjban, illetve – 1992-től – MTSZ kitüntetésben részesült természetjáró társaink névsora, valamint az Országos Kékkört teljesítők felsorolása is.
- **„Eseménynaptár”:** honlapunk egyik legfontosabb eleme. Célunk az, hogy minden olyan esemény, ami "közkincs", legyen fent a honlapon. Tudom, a facebook-on ül a fél világ, de pont az a gond, hogy egy-egy esemény több helyen is fent van. Alapvetően még ez sem lenne nagy gond, csak akkor, ha az események leírásában eltérés van. Ezért tartanám célszerűnek, hogy minden esemény a honlapra kerüljön. Így ha valaki túrázni szeretne, egy helyen minden eseményt megtalál. Természetesen lehet a facebook-ra vagy máshová is feltölteni, de célszerű a honlapunk linkje alapján, így ha valami változás történik, csak egy helyen (a honlapunkon) kell javítani, és a linken keresztül a többi megosztott helyen is követhető a változás! A régebbi túrázók biztos emlékeznek a – már megszűnt – „Gólyahír” weboldalra, ami szintén azzal a céllal készült, hogy az összes baranyai természetjáró eseményt egy helyen lehessen megtalálni. Ezt szeretnénk mi is elérni. Ha egy-egy eseményben bármilyen változás történik, azt egy e-mail vagy telefon után (szinte éjjel-nappal) bármikor javítjuk. Sőt ha kéritek, a honlap főoldalára is kiteszszük, illetve a BMTSZ facebook oldalán is megjeleníthető eseménynek is, és onnan is lehet a saját oldalra megosztani. Az eseménynaptár ugyan a BMTSZ égisze alatt megy, de egyértelműen jelezzük benne, hogy melyik egyesület ill. túravezető rendezi, vezeti. Az új honlapon az eseménynaptár annyiban változott, hogy a túrák megjelölt találkozóhelyei/indulási helyei térképen is láthatóak! Schmidtné Samu Szilvia, az eseménynaptár gondozója nagy örömmel vár minden új eseményt, hogy be tudja írni (samu.szilvia@baranyatermeszetbarat.hu).

➢ **„Túramozgalmak”,** „**Kulcsosházak”:** az eddigi tartalommal kerültek át az új honlapra, az adatokat folyamatosan frissítjük.

➢ **„Lexikon”:** Baranya vármegye turisztikailag elkülöníthető területeinek lexikonát tartalmazza. Az eddigi lexikonok: Mecsek, Dél-Zselic, Villányi-hegység, Ormánság, Dél-Baranyai-dombság mellett a lexikon kibővült a Geresdi-dombság baranyai részével, így teljes lett a turistautakkal átszőtt területek sora. Valamennyi lexikon – Strasser Péter munkája nyomán – tartalmilag megújult, a címszavak köre jelentősen bővült, a leírásokban szereplő adatok aktualizálva lettek, így jó segédeszköz lehet a túravezetőknek a túrák tervezéséhez. Itt olvashatók még a baranyai mesék, mondák is. Köszönjük Tóth Klára segítségét a Mecsek, Jancsi Attila segítségét a Villányi-hegység és az Ormánság, Biki Endre Gábor segítségét a Dél-Baranyai-dombság és a Geresdi-dombság anyagainak összeállításában.

➢ **„Turista értékeink”** címszó alatt szerepelnek elsőként a baranyai jelzett turistautak leírásai tájegységenként, az aktuális adatokkal. Ezután az emlékek, emlékhelyek, a források, a kilátók és a pihenők következnek, valamennyinek a helye térképen is megjeleníthető. Az emlékek, emlékhelyek, illetve a pihenők a régi honlapon többnyire a Mecseki Parkerdőben található, elődeink által állított építményeket tartalmazták, ezek sorát jelentősen kibővítettük. Igyekeztünk valamennyi emlékhelyet (pl. kopjafákat, emlékköveket stb.) összegyűjteni, illetve a pihenők körét is kibővíteni valamennyi erdei pihenővel (padok, asztalok, esőházak stb.), ami a túrák tervezésénél fontos lehet. Valamennyi építményhez fényképek is tartoznak, ezek néhány esetben még hiányoznak, folyamatosan töltjük fel azokat, illetve nagy részük régebben készült fénykép, azokat folyamatosan cseréljük. E fejezet kidolgozásában köszönjük Strasser Péter, és a fényképezésben Jancsi Attila munkáját.

➢ **„Mecsek Híradók”:** a régi és az új honlap egyik legnagyobb értéke az 1992 áprilisától megjelent összes Mecsek Híradó (eddig 341 szám), valamint ennek elődei közül az 1968–1990 közötti időszakból azok (Körlevél, Mecsek Híradó, Mecseki Híradó), amiket fel tudtunk lelni. Ebben annyi változás van, hogy azok a számok, amelyek a régi honlapon csak „ömlesztett szövegként” voltak olvashatók (jó néhány példány volt ilyen), az új honlapra már megformázva kerültek fel, így egységes képet mutatnak. Ebben is nagyon nagy munkája volt Strasser Péternek. A Mecsek Híradók „indexelve” kerültek fel, ez azt jelenti, hogy a tartalmára akár szavakként is rá lehet keresni a honlap keresőjével! Benne van az elmúlt közel 50 év természetjáró történelme! Ezúton kérjük, ha valakinek van olyan példánya az 1990 előtti időszakból, ami a honlapon nem található, legyen szíves eljuttatni hozzánk, hogy szkennelés után fel tudjuk tenni azt is!

➢ Végül van egy **linktár,** amelyben a természetjárással kapcsolatos linkek gyűjteménye található.

A honlap alkalmas akadálymentes megnézésre is (bal alsó ikon!). Ez azt jeleni, hogy látás- és hallássérült látogatóink is olvashatnak rólunk. Lehet a betűméretet növelni vagy csökkenteni, lehet inverz módba tenni. Van benne vonalzó, ami segíti az olvasást. Lehet megkérni, hogy olvassa fel a benne lévő szöveget, stb.

Remélem, tetszeni fog az új honlap! Szívesen veszek bármilyen ötletet, kritikát, ha ezzel jobbá tudjuk tenni az oldalunkat. Célunk nem a facebook oldal konkurenciája volt (oda

menjenek fel a friss, aktuális dolgok). Természetesen a honlapról egy kattintással oda is el lehet jutni. Annak örülnék, ha minél több esemény felkerülne a honlapra és sokan innen választanának a programjaink közül. Szívesen felteszünk túrákról szóló beszámolókat és túraleírásokat is.

Túrázzatok sokat és használjátok egészséggel hozzá a megújult honlapunkat! Várom az észrevételeket az admin@baranyatermeszetbarat.hu e-mail címre!

Nagy Balázs
a honlap készítője és adminisztrátora

Nyáron történt…

• *Bakonyi hosszú hétvégénk*

1–2. nap, avagy akkor kell túrázni, amikor „jól esik”

Május negyedik hétvégéjét a Bakonyban töltöttük 11 túratársammal. Egész héten az előrejelzést bújtam, bízva abban, hogy nem lesz akkora esőzés, mint amit jósoltak. Péntek délután szakadó esőben indultunk Pécsről. Nem hittem el, hogy ekkora pechünk van, hiszen az őszi pilisi túra óta vártuk ezt a hétvégét és mindenki olyan lelkesen készülődött egész héten. Vágytunk a kikapcsolódásra, a feltöltődésre, a bakonyi csodahelyek felfedezésére.
A Balatont elhagyva felcsillant egy kis reménysugár, ugyanis elállt az eső, és Csesznekre érkezve pár pillanatra még a napot is láthattuk, igaz a hétvégén először és utoljára.
A szállás elfoglalása után megvacsoráztunk a közeli étteremben, majd egy kis társasjáték parti után nyugovóra tért a csapat.

Szombat reggel borongós időre ébredtünk, azonban szerencsére nem esett, így reggeli után el is indultunk túrázni. Nagyon régóta el szerettem volna hozni a többieket ide, hiszen számomra a Bakony egyszerűen megunhatatlan és minden egyes alkalommal olyan, mintha hazajönnék. Az egyik kedvenc útvonalamat jártuk be az első napon. Cseszneket elhagyva a piros sáv ösvény vezetett minket a bakonyi rengetegbe. Meseszép bükkösökön keresztül ereszkedtünk lefelé fő úti célunkhoz, az Ördög-árokhoz. Vidám hangulatban meneteltünk és örülve az esőmentes időjárásnak, mindenki kellemesen ráhangolódott a túrára.

Az Ördög-árok egy kb. 2 km hosszú vadregényes szurdokvölgy, ami kicsit emlékeztet a Rám-szakadékra, bár jóval szélesebb. A meredek partoldalt hatalmas sziklatömbök tarkítják, a kiszáradt patakmederben óriási, mohával fedett kövek teszik változatossá a terepet és sok helyen kidőlt fák nehezítik a haladást és teszik még vadregényesebbé ezt a csodálatos völgyet. A szurdok felénél található az Ördög-szikla, ami egy hatalmas sziklatömb „beszorulva” a szurdok egy keskenyebb részén, akadályozva az átjutást. A bátrabbak egy mini via ferrata segítségével tudják leküzdeni, a félősebb túrázók pedig egy romos állapotú lépcsőn felkapaszkodva tudják kikerülni ezt az ördögi akadályt.

Nem sokkal azután, hogy megérkeztünk a szurdokba, elkezdett cseperegni. A csoport teljes mértékben felkészült az esőre, így egy ponton mindenki szépen magára öltötte esővédő ruházatát és haladtunk szépen tovább. Ezen a ponton – ugyan a többiek felé nem mutattam – kicsit aggódni kezdtem és féltettem őket. Túráztunk már esőben korábban, de ez most más volt. Tartós esőre számíthattunk egy nehezebb terepen, ahol csúszós köveken, átázott meredek ösvényeken át kellett haladnunk és végig éreztem, hogy felelősséggel tartozom a túratársaimért. Sok helyen nem volt könnyű a haladás, voltak nehezebb pillanatok és sokaknak nem volt őszinte a mosolya, de a csapat minden egyes tagja odatette magát és sokszor egymást segítve épségben kiértünk az Ördög-árokból.

A túra következő szakasza sokkal könnyebb terepen vezetett. A zöld sáv jelzésre tértünk át, ami átvezet a Kő-árok szurdokon és visszavezet Csesznekre. A túra vége felé mindenkinek elege lett az esőből – magamat is beleértve. Hiába volt rajtunk esőkabát, poncsó, vízálló cipő, csatak vizes volt mindenki. Jómagam konkrétan cuppogtam a cipőmben az utolsó 3 km-en, és őszintén megvallva, megváltás volt visszaérni a szállásra.

Büszke vagyok a csapatom minden egyes tagjára, hogy zokszó nélkül, dacolva a körülményekkel teljesítette a túrát és tudom, hogy többeknek erőn felül volt, de biztos vagyok benne, hogy ez a nap is felejthetetlen emlék lesz mindannyiunknak.

A mai nap: 18 km, 300 m szint. Ui.: a móka természetesen itt még nem ért véget. „Kiolvadás" és szárítkozás után egy kis közös főzőcskézés eredményeként egy isteni finom paprikás krumplival töltöttük fel a raktárakat, majd az este hátralevő részében a forró dézsafürdőben lazítottuk le fáradt testünket.

3. nap, avagy egy nap többszörös újratervezés jegyében

Kissé kimerült volt a csapat vasárnap reggel... Az előző nap megpróbáltatásai után egy újabb hosszú túra állt előttünk, így a közös reggelinél igyekeztem lelkesíteni őket, többkevesebb sikerrel.

Vinye településéről indultunk neki a második túránknak. Amikor összeállítottam a hétvégi tervet, csak reménykedni tudtam benne, hogy lesz víz a Cuha-patakban, hisz több alkalommal volt száraz a meder az elmúlt évek során, többek között márciusban is. Szinte láttam a szemeim előtt, ahogy a bágyadt tekintetek felcsillannak, és csapatom tagjai fellelkesülnek, amikor meglátják a Cuha-völgyet. Nos… Ühüm. Arra az eshetőségre nem voltam felkészülve, hogy olyan magas a vízállás, hogy már az első átkelést is szinte lehetetlen száraz lábbal megúszni. Kerestük, kutattuk a helyet, ahol biztonságosan át tudunk jutni, sajnos hiába.

Ezen a ponton túravezetőként döntést kellett hoznom, és újra kellett terveznem a napot. Térkép gyorsan kiterít, tervezés, számolás, indulás. Ilyen esetekben kiemelten fontos, ha van helyismeretünk, hisz sokkal könnyebb kitalálni egy alternatív útvonalat. Visszasétáltunk Vinyére, majd az aszfaltos úton indultunk Hódos-ér irányába, és a főútról balra letérve a zöld sáv jelzésen érkeztünk meg az erdőbe. Enyhe emelkedőn felkapaszkodva először a Likas-kőhöz látogattunk el, ami egy hatalmas mészkőszikla képződmény az erdő közepén, melyben egy elágazó szűk barlangrendszer van. Itt pihentünk egy kicsit, majd folytattuk utunkat következő megállónkig, ami egy általam sem ismert kilátópont volt, a Pápalátó-kő. Nevét onnan kapta, hogy a Vatikánig ugyan nem, de tiszta időben Pápa városáig el lehet látni erről a sziklaszirtről.

Nézelődtünk kicsit, majd sajnos ismét újra kellett tervezni, ugyanis feltámadt a szél és bizony eleredt az eső. Kezdődött megint az esővédő ruházatba öltözködés, mindannyiunk nagy örömére. Körtúrát szerettem volna, de a csapat tagjaival közös döntést hozva, az eredeti útvonalon tértünk vissza Vinyére, abból a megfontolásból, hogy jobban védve vagyunk a bükkfák zárt lombkoronája alatt. Szerencsére nem esett nagyon, így második napi túránkat sikeresen megúsztuk szárazon.

Vinyére visszaérve megebédeltünk a Kőpince fogadóban, majd visszakocsikáztunk szállásunkra. Délután szabadfoglalkozás keretében néhányan még felmentek a cseszneki várba, miközben többen csendes pihenőt tartottak. A közös vacsora ezúttal sem maradhatott el, majd következett a mindenki által várt forró dézsafürdő a hűvös cseszneki éjszakában.

Picit sajnáltam, hogy nem tudtunk végigsétálni a Cuha-völgyön, azt pedig különösen, hogy a legnagyobb kedvencem, az Alsó Cuha-szurdok kimaradt a programból. Így viszont ez is egy újabb ok, hogy jövőre újra visszatérjünk. A sors fura fintora, hogy egy héttel később a patakmeder ismét majdnem teljesen száraz volt. A mai nap: 10 km, 200 m szint.

4. nap, avagy ismét felkerült a cseresznye ama bizonyos tortára

Hétfő reggelre nyoma sem volt a zord időjárásnak, és végre egy igazi napsütéses tavaszi napnak örvendhettünk. Mi tagadás, fáradtak voltunk mindannyian, de tudtam, hogy az utolsó nap programja mindenkit felvillanyoz majd.

A szállásunkat elhagyva Bakonynána felé indultunk, hisz várt még ránk egy rövid, de felettébb izgalmas túra. A falu határából indultunk a kék sáv jelzésen, célunk a méltán híres Római-fürdő volt. A Gaja-patakot elérve – ahogy lenni szokott – az izgalmasabb utat választottuk, és a meder mentén húzódó keskeny ösvényen haladtunk célunk felé. Igazán vadregényes rész ez, ami kellőképpen izgalmassá tette a túrát, többször kellett átkelnünk a megduzzadt patakon és sok helyen kidőlt fákat is le kellett küzdenünk. Természetesen a félősebb túratársaktól ilyenkor mindig kapok a fejemre, hogy már megint milyen kalandba rángattam bele őket, de természetesen ez sosem komoly (vagy legalábbis én nem veszem annak), mert látom az arcukon a gyermeki boldogságot, amikor átjutnak egy-egy nehezebb szakaszon.

A Római-fürdő mindannyiunkat ámulatba ejtett, még engem is, pedig nem is olyan rég jártam erre. A hatalmas mohával borított szilatömbök, a kis vízzel teli medencék és a zubogó víz már-már esőerdei hangulatot kölcsönzött a helynek. A kalandvágyóbb túratársak – magamat is beleértve – természetesen lemásztak a meredek sziklafalakon, hogy lentről is megcsodálhassák a Bakony e különleges gyöngyszemét. Miután minden lehetséges szögből körbefotóztuk a Római-fürdőt, a kék sáv jelzésen visszatértünk autóinkhoz, ahol a hétvége túléléséért cserébe mindenki átvette egyedi kitűzőjét, amit erre az alkalomra készítettem.

Úgy gondolom, minden túrán szükség van egy csúcsélményre, amivel valóban felhelyezzük a cseresznyét a torta habjára, és az utolsó nappal ez maximálisan teljesült. A mai nap: 6,6 km, 75 m szint.

Elmondhatatlanul hálás vagyok a csapatom minden egyes tagjának, hogy minden nehézség, rossz körülmény ellenére egész hétvégén helytálltak. Kitartással, lelkesedéssel és

temérdek jókedvvel felszerelkezve fedeztük fel együtt a Bakony szépségeit és szereztünk olyan élményeket, amit soha senki nem vehet el tőlünk.

Dr. Kovács Virág

• *Közösséget is épít a túravezetők képzése – harmincnyolcan szereztek túravezetői minősítést*

A Dél-Dunántúli Regionális Természetbarát Szövetség szervezésében zajlott túravezetői tanfolyamok 2026. június 13-án, a bizonyítványok átadásával zárultak. A bronzjelvényes képzésen 28, az ezüstjelvényes továbbképzésen pedig 10 túravezető tett sikeres vizsgát.

A három megyei természetbarát szövetség korábban is közösen szervezett túravezetői képzéseket, STB néven, a 2025/2026-os tanévet azonban már eleve a regionális szövetség koordinálásával indították el, Satöbbi névvel. Az együttműködés sikerét mutatja, hogy a képzés megvalósításában nyolc szervezet működött közre önkéntesen: a Somogy, Tolna és Baranya megyei természetbarát szövetségek mellett a paksi Demeter Egyesület, a bonyhádi Dobogó Egyesület, a pécsi Dráva TSE, a pécsi Mecseki Barangolók Társasága Egyesület és a kaposvári Zöldpont Életmódklub tapasztalt bronz-, ezüst- és aranyjelvényes túravezetői, valamint meghívott előadók vettek részt az oktatásban.

A tanfolyamok résztvevői is sokszínű csoportot alkottak. A képzés elsődleges vonzáskörzetéből, Somogy, Tolna és Baranya megyéből érkezett természetjárók mellett Bajáról két, Vasvárról, Szegedről és Budapestről egy-egy hallgató kapcsolódott be a bronzjelvényes képzésbe, az ezüstjelvényes továbbképzésen pedig szintén voltak budapesti résztvevők. A legidősebb hallgató 69 éves volt, ugyanakkor a képzéshez egy kísérleti ifjúsági túravezető program keretében 8–17 éves fiatalok is csatlakoztak, a hat résztvevő bekapcsolódott az előadásokba és a gyakorlótúrákba. Hárman a felnőttek terepi vizsgáját is teljesítették, de a kisebbek – korukból adódóan – még csak ifjúsági túravezető minősítést kaphattak. A legfiatalabb, bizonyítványt szerző résztvevő 17 éves volt.

A vasárnapi elméleti napokon is személyes jelenléttel voltak az előadások, 2025. november közepe és 2026. május közepe között 14 alkalommal, és véletlenül éppen ugyanennyi gyakorlótúra lehetőségből lehetett választani. A résztvevők lelkesedését jól mutatja, hogy többen a kötelezően előírt terepi gyakorlatokon felül is rendszeresen részt vettek a vasárnapi túrákon. A bronzjelvényes képzés témái között szerepelt a tájékozódás, az élővilág ismerete, a földrajz, a meteorológia, a természetvédelem, az épített környezet, a néprajz, az elsősegélynyújtás, valamint a túrák és táborok szervezése. Az ezüstjelvényes továbbképzés pedig kuriózum az országban.

A Satöbbi-képzés egyik fontos célja nem csupán a szakmai ismeretek átadása, hanem a természetjáró közösségek erősítése is. A résztvevők visszajelzései alapján ez a törekvés a 2025/2026-os tanfolyamokon is megvalósult. A végzett túravezetők a jövőben túrák vezetésével, programok szervezésével és közösségépítő munkájukkal járulnak hozzá a dél-dunántúli természetjárás fejlődéséhez.

Jakab Éva

• *Értékek nyomában a Kelet-Mecsekben*

„Hosszúheténytől Pécsváradig – értékek mentén” címmel hirdettük a BMTSZ nyílt túrák programjában a június 14-i túrát.

Tízen szálltunk le Hosszúhetényben a buszról. Ha értékeket ígértünk, mindjárt az indulásnál (a Tavasz vendéglő előtti parkban) a carrarai márványból készült Plasztika2 című szobornál időztünk kicsit. Bocz Gyula Munkácsy Mihály-díjas szobrászművész 1982-ben telepedett le nagyszülei hetényi házában, s a Fő téri szobor mellett még a temetőbe készült Világháborús emlékművet, és a Hetény vezér című szobrot is hagyta örökül a falunak. A falu büszke egykori lakójára, díszpolgári címmel is megajándékozta a művészt 1993-ban, de halála után is őrzik emlékét (kiállítások, emléktúrák, könyv-bemutatók).

A sárga háromszöggel jelzett úton indultunk el kelet felé, az Üvegesek útján. Itt is volt mit megbeszélni, hiszen a Kelet-Mecsek történetének – az üveghuták működésével kapcsolatos – évtizedeit ismerhettük meg a szépen karbantartott ismertető táblák segítségével. A Kisújbányai Baráti Kör Alapítvány által alapított Üvegesek útja kialakítá-sában komoly segítséget adott – főleg a jelzésfestéssel – a megyei szövetség, jelenleg is az egyik tagszervezet, a HOTE tagjai segítik az „értékek őrzését”.
A következő érték a Bazsarózsa tanösvény volt, amely meredeken vezetett minket a Zengő derekára. Ez a tanösvény a DDNPI által kezelt, a Kelet-Mecsekben egyedülálló ritkaság, a fokozottan védett bánáti bazsarózsa témakörében érdemes tudnivalókkal lát el bennünket.

Egy rövid szakaszon jelzetlen úton haladtunk (megtakarítva néhány méter szint-emelkedést), majd kiértünk a Pécsváradot Zobákpusztával összekötő (autós forgalom elől részben lezárt) útvonalra, ahol elfogyasztottuk az ebédünkre szánt szendvicseinket.

Időközben telefonon is jó hír érkezett. Kempf József jelezte, hogy vár bennünket a gesztenyésben. Vele a bejáráskor szinte véletlenül találkoztam, s kértem segítséget (engedélyt) a fák közötti barangoláshoz. Ez annál is inkább szerencsés volt, mert az ő magántulajdonában lévő területen vezettem át a túracsoportot.

A műútról letérve először még az egykori pécsváradi lőtér elbozótosodott területén, de jól járható kocsiúton haladtunk, majd beértünk a gesztenyésbe, ahol mindjárt gyönyörű szelídgesztenyefákkal találkoztunk. Itt az is kiderült, hogy a „megcélzott” gesztenye-virágzás ügyében nem tévedtünk nagyot. Jókor jöttünk. A szelídgesztenyék aranysárga, fürtös virágzatai csodás látványt nyújtottak, de a szépségek, értékek sora még nem ért véget. Gyűszűvirágok gyönyörű egyedeit láttuk az út két oldalán.

József beavatott minket abba a több évtizedes, nehéz, olykor kudarcokat, de örömöket is kínáló munkába, amit a szelídgesztenyés életben tartása, megőrzése, megújítása jelent. „Famentő” munkásságának is bizonyítékét adta (hogyan mentett meg egy szarvasok által „lekérgezett” fát), majd velünk jött egy darabon. Hosszan hallgattuk hiteles mondandóját, s még hallgattuk volna sokáig. Életútja, a szelídgesztenyéssel való értékes kapcsolata „megér még egy misét”. Ígéretet kaptam egy hosszabb beszélgetésre a későbbiekben.

Ha szelídgesztenyés, és értékek, akkor Rockenbauer Pál, és a TV-s forgatócsoporttal kapcsolatos emlékeink, élményeink sem maradhatnak ki. Megálltunk a sírnál, az újak

kedvéért megemlékezve Rockenbauer Pál életútjáról, baranyai kapcsolatairól, a filmsorozatról, majd elindultunk a kék kereszt jelzésen a kollégiumi buszmegállóhoz.

Pécsvárad értékei ma nem kerültek sorra, de a buszmegállóban idéztük a helyiek értékes munkálkodását a történelmi, kulturális, néprajzi értékek megőrzésében.

A túra eredeti célja a virágzó szelídgesztenyék megismerése volt. Ez sem lett volna kevés. De – ha nyitott szemmel járunk – számos értékkel találkozhatunk úton-útfélen, itt a Kincses Baranyában. Ezen a 11 km-en is ezt bizonyíthattuk. A csapat érdeklődő volt, igazán élmény volt velük tölteni a napot.

Tóth Klára
túravezető

• *Forrástisztítás a Réka-kunyhónál*

Miután a Bakancsos Túrasorozatunk programja június 14-én, vasárnap véget ért, egyesületünk forrásvédnökei bakancsukat gumicsizmára cserélték, és ismét munkához láttak a Réka-völgyben, az Etelka-forrásnál. A múlt szombati nagy esőzések következtében az Öreg (Halász)-patak vízszintje jelentősen megemelkedett, a víz visszaduzzadt, és elöntötte a forrást. A kifolyócső is víz alá került, ami veszélyeztette a forrás használhatóságát. Szerencsére forrásvédnökeink gyors reagálásának köszönhetően nem alakult ki komolyabb probléma: a víz elvezetését egy kisebb árok mélyítésével sikerült megoldani.

A héten szerdán a helyszínen egyeztettünk az illetékes természetvédelmi őrrel. Közösen bejártuk a területet, és megbeszéltük, hogy a patakmederből eltávolított uszadékfát, hordalékot és a nagy mennyiségben bemosott avart hol helyezhetjük el úgy, hogy az a természetes élőhelyeket a lehető legkevésbé zavarja.

A medertisztítás során kiemelt vizes hordalék számos apró vízi élőlénynek adhatott otthont, ezért azt az előzetesen egyeztetett helyen, a patak alsóbb szakaszán helyeztük vissza a mederbe, ezzel is segítve az élővilág megóvását.

A forrásvédnöki munka sokszor csendes és kevésbé látványos feladat, mégis fontos szerepet játszik természeti értékeink megőrzésében. Köszönjük önkénteseink munkáját, akik hétvégéről hétvégére azért dolgoznak, hogy forrásaink tiszták, rendezettek és mindenki számára elérhetők maradjanak.

Takács Ferenc
HOTE

• *Szent Iván-éji túra a Kelet-Mecsekben*

Egyesületünk idén is megrendezte a már hagyományosnak tekinthető Szent Iván-éji túráját, amelyen 48 lelkes természetjáró vett részt. A különleges hangulatú esti barangolás során nemcsak a Kelet-Mecsek szépségeit fedeztük fel, hanem számos érdekességgel is gazdagodtunk.

Túravezetőnk, Dr. Böröcz László a túra során mesélt a Mecsek természeti értékeiről, a természetvédelmi táblák jelentéséről, valamint a turistautakon való biztonságos közleke-

dés szabályairól. A Hidasi-völgyben található Csurgó történetét és kialakulását is megismerhettük, így a kilométerek mellett tudásban is gyarapodtunk.

Máré várához még világosban érkeztünk, ahol Koch Balázs várkapitány fogadta csapatunkat. Egyesületünk már hagyományosan itt vendégeli meg a túra résztvevőit, így idén sem maradhatott el a közös zsíroskenyér-vacsora. Külön köszönet illeti Koch Balázst, amiért az általunk délután levitt kenyeret megkente és előkészítette, így a vár történetéről szóló érdekes előadás közben mindenki elfogyaszthatta a jól megérdemelt zsíros kenyeret. A zsíros kenyérhez elmaradhatatlan lila hagymát Szabóné Kőrösi Gabriella biztosította, amiért szintén külön köszönet illeti. Az est hangulatát egy-egy pohár fröccs is emelte, amellyel leöblíthettük az út porát.

A várból továbbindulva a piros sáv jelzésen haladtunk, amely a Kelet-Mecsek talán egyik legszebb turistaútja. Külön öröm volt látni, hogy a tavaly általunk felújított turistajelzések éjszaka is kiválóan segítik a tájékozódást. Utunk során átkeltünk a Cigány-horhosnál azon a hídon is, amelyet tavasszal a Mecsekerdő munkatársaival közösen építettünk. Az Iharos-kút után az erdő újabb különleges élménnyel ajándékozott meg bennünket: több szentjánosbogarat is láthattunk, később pedig vaddisznókkal és szarvasokkal is találkoztunk, így a Kelet-Mecsek éjszakai élővilágából is ízelítőt kaphattunk.

A Pásztor-forrásnál, a Szent Márton Zarándokúton búcsút vettünk a Vár-völgytől, majd a Cigány-hegy lábánál, a Miske-tető érintésével haladtunk tovább Kisújbánya fölött Hosszúhetény irányába. Utunk során megcsodálhattuk a Mecsek éjszakai fényeit is: szépen kirajzolódott előttünk a kivilágított Hármas-hegy, a Tubes, valamint a TV-torony, amelyek különleges hangulatot kölcsönöztek az éjszakai tájnak.

Püspökszentlászlón a Hettyei-forrás friss vizével töltöttük fel kulacsainkat, majd nekivágtunk az utolsó kilométereknek. Az éjszaka csendjét csak néha törte meg a vidám beszélgetés, és úgy tűnik, még a szendergő Kőmorzsolót is sikerült felébresztenünk valahol Hosszúhetény határában, hajnali egy óra körül.

Köszönjük minden résztvevőnek, hogy velünk tartottak ezen a különleges éjszakai túrán! Köszönjük mindazok munkáját és segítségét, akik hozzájárultak a program sikeréhez. Reméljük, hogy jövőre ismét együtt fedezhetjük fel a Kelet-Mecsek rejtett kincseit a nyár legrövidebb éjszakájához közeli hétvégén.

Takács Ferenc
HOTE

• *A Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúrát jártuk*

Július 6-án, hétfőn Zalaegerszegen – szállásunk elfoglalása után – indultunk első túránkra busszal Zalatárnokra, majd onnan gyalogoltunk Kislengyelig. Mivel nem volt sok időnk a szálláson, így Zalatárnokon a buszmegállóban ebédeltünk a hazaiból, majd következett a bélyegzés. Jégvermek mellett álltunk meg pár kép erejéig, ezután a frissen aratott gabonaföldek mentén haladtunk, ahol akkora szerencsénk volt, hogy befelhősödött az égbolt és fújt a szél. A Csőszi-hegyre tartva még kerítésmászásunk is volt. A „szeres” rész 10 házából csak kettő állt, a többi elhagyva, összedűlő félben. A Patóhegyi Borházfaluban megcsodáltuk a régi és az új házakat, és lassan elértük Becsvölgye egyik

településrészét, Barabásszeget. Itt már nagyon kerestük az árnyékot és meg is leltük, még vízcsapunk is volt, ahol felfrissítettük magunkat. Kereseszegen szintén sok ház kis kúttal együtt az enyészeté, viszont a temetőt rendben találtuk. Aztán lassan beértünk Kislengyelbe, ahol szintén bélyegzőhely volt, de ezt mi már előzőleg begyűjtöttük, úgyhogy most csak a túrajelentőre került pecsét. Túránk 16,8 km volt 263 m szintemelkedéssel.

Kedden vonattal mentünk Csömödér-Páka állomásig, majd kisvasútra szálltunk át. Kámaháza erdészházig kértem a jegyeket, erre a jegykiadó kérdezi: Káámaháázááig? Mondtam, igen, de majdnem szörnyethaltam (nincsen ilyen?). Elővette a menetrendet, azután kiadta a jegyeket. Azt mondta, szól, ha ott leszünk. Elfelejtette! Egyszer csak nagy zökkenés, fékezés, olyan volt, mintha valami nagyobb fán hajtottunk volna át. Megállt a kisvonat és elkezdett tolatni vissza a semmi közepébe. Se megálló, se erdészház, de kirakott minket. Gyorsan navigáció, és valóban ott voltunk a kék sávnál. Így kezdődött a nap, de annál jobb lett. Szentpéterfölde előtt a tónál ebédeltünk, majd sokat mentünk műúton a faluig, a bélyegzőhelyhez. Nagyon meleg lett, de menni kellett, siettünk az erdőbe, ahol hűvösebb volt az idő. Rádiházán ismét bélyegzés volt egy kis pihenéssel, majd megint jó melegben értünk át Szentkozmadombjára, ahol már buszra szálltunk. Ezen a napon 20,2 km-t és 419 m szintemelkedést tettünk meg.

Szerdán Várföldéről indultunk Kámaháza felé, majd onnan tovább a kéken Lasztonyára, ahol begyűjtöttük ezen a napon az első bélyegzőt. Szurdokban folytatódott utunk, elég vadregényes volt. Lispeszentadorjánban a büfénél ismét bélyegzés, majd hűsítőleg jégkrémeztünk egyet. Felmentünk még a kilátóba, ami nem volt annyira jó állapotban, de a kilátás pazar volt. Bázakerettye előtt még belekeveredtünk egy fakitermelésbe. Sajnos a fák ágait pont rádöntötték a turistaútra, kb. 50 m-t kikerülve jutottunk vissza a kék jelzésű útra. Ismét bélyegeztünk az olajkitermelés központjában, Bázakerettyén, ahol pihentünk is egyet. Már csak az utolsó bélyegzés volt hátra Kistolmácson a büfénél, de előtte megkóstoltuk a bővizű Kozár-forrás vizét. A mai napon megtettünk 15,8 km-t és 325 m szintemelkedést.

Utolsó napunkon Zalaegerszeg szőlőhegyi részét, a Bazita-tetőn a Tv-tornyot, az Azáleás-völgyet és az Alasóerdőt néztük meg. Túránk 10,8 km/175 m volt.

Nagyon élveztük ezt a négy napot. Örültünk, hogy ismét együtt tölthettünk el élménnyel, kalanddal teli napokat.

Várnainé, Hajni
Dráva TSE

• *A „Mecsek turistája” Cserkúton, Jakab-hegyen, Éger-völgyben*

A Baranya Megyei Természetbarát Szövetség a hagyományokat őrizve, ugyanakkor a változó világ követelményeihez is igazodva tervezi, szervezi a programjait. 60 éve, 1966-ban indították elődeink a „Mecsek turistája” jelvényszerző túramozgalmat, amely a Mecsek legszebb tájainak, természeti értékeinek felkeresését célozza meg. Ez volt az első jelvényszerző túramozgalom a Mecsekben. A 2026-os nyílt túrák programjában – a jeles évfordulót is megünnepelve – lehetőséget kínált a szövetség a mozgalom mind a 30 pontjához való eljutásra – túravezetői segítséggel.

A naptárban május 17-ére (eredetileg Jancsi Attila tervei alapján) tettük azt a túrát, amely Cserkút, Jakab-hegy és Éger-völgy felkeresését segítette. A változásokhoz hozzá kell szoknunk, az élet már csak ilyen. Azzal kezdődött, hogy Attila – egészségi okokból – átadta a lehetőséget, s magam vállaltam a túravezetést. Örömmel, hisz Jakab-hegyre az év minden szakában szívesen elindulok. De a változásoknak még nem volt vége, mert május 16-án éjszaka elég komoly vihar tépázta a területet. Letört ágak, vizes talaj, a reggel is szemerkélő eső miatt elhalasztottuk a túrát. Az első szabad időpont a szövetség eseménynaptárában a július 25-e volt.

Ilyenkor meg a nagy meleg az „ellenségünk", ezért a cserkúti templomhoz a távolsági autóbusszal érkeztünk. Itt Németh István – lelkes lokálpatrióta – segítségével megtekintettük a templom freskóit, megismertük az épület több évszázados történetét.

Mielőtt nekivágtunk volna a hegynek, még elsétáltunk a község „névadójához", a Cserkúthoz. A valamikor cseres-tölgyes vidéken építették ki a falu asszonyai által kedvelt, használt mosóházat a kút mellé. A medencében már csak tócsák vannak, a csövön egy csepp víz nem folyik, a kútházba nem tudtunk betekinteni. De a falu őrzi az emléket, ismertető tábla segít a múlt emlékeinek felidézésében.

A kék háromszöggel jelzett úton kapaszkodtunk egyre feljebb. A Zsebe-dombon túljutva, az erdőbe érve egy komoly veszélyforrás is elénk került: egy lódarazsak által épített darázsfészek lógott le egy hársfa ágáról, pont az ösvény fölött. Egyesével, óvatosan haladtunk át alatta, nem történt baj. Mielőtt a piros háromszöggel jelzett útra értünk volna, még egy nehezebb szakasz várt ránk, ahol a vörös homokkő kisebb-nagyobb alakzatain kellett átvergődnünk.

A Panoráma út szinte vízszintes ösvénye kárpótlás volt a megtett emelkedő nehézségei után, s a még ránk váró emelkedő előtt. A Babás-szerkövek első csoportjánál pihentünk meg, gyönyörködve a tájban, és elhangzott a monda is, amely a lakodalmas menet kővé válásáról szól.

Komoly elszántsággal indultunk a Sasfészek felé, többször is meg-megállva, gyönyörködve a tájban. Eddigre már a hőmérséklet is emelkedett, s sziklák, porladó kövek nehézségeit leküzdve hamarosan a fennsíkra érkeztünk. Először kitérőt tettünk a nemrég a Mecsek Egyesület és a Mecsekerdő Zrt. által „konzervált" István-kilátóhoz, majd leereszkedtünk a Zsongor-kő szikláira. Itt elhangzott a monda Zsongor vitézről és menyasszonyáról. Gyönyörködtünk a csodálatos kilátásban, „megtalálva" a felfelé vezető utunkat, más ismerős pontokat is kerestünk a tájban. Tisztelettel emlékeztünk a Mecsek Egyesület hajdani tagjaira, akik 1892-ben a természetes kilátóhelyre, a hatalmas, kiugró sziklára elhelyezték a korlátot, de azokról is szóltunk, akik nemrégiben felújították, ill. biztonságosabbá tették ezt a vaskorlátot. Ők a Mecsek Egyesület, a Mecsekerdő Zrt. és a DDNPI szakemberei.

A kővágószőlősi templom tornyából felhallatszó déli harangszót csendben hallgattuk végig, majd elindultunk a pálos kolostor felé. Itt, az 1940-es években újjáépíteni szándékozott templom melletti nagy fák árnyékában költöttük el ebédünket, s beszéltünk a pálosok történetéről, több évszázados viszontagságaikról. Itt több igazolófüzet is a kezembe került, amelyben túravezetőként tanúsítottam, hogy a „Mecsek turistája" mozgalom 3

pontját is teljesítettük ezen a túrán. Hazafelé indulva tértünk be a romok közé, körbejárva a hajdani életteret.

A kék sáv, majd a kék kereszt jelzésű utakat választottam lefelé. Többek között azért is, mert így alkalmunk volt kicsit a jelzésfestés titkaiba beavatni az érdeklődő 16 természetjárót. A kék kereszt jelzés egészen friss volt, hisz a „Drávás" jelzésfestők előtte napokban újították meg a Patacsi-mezőtől a jelzéseket. Voltak köztünk „vizsgázott jelzésfestők" (Kuttor Eszter és Polgár Tamás) is, így alapos, pontos tájékoztatást kaptak túratársaink a jelzésfestés rejtelmeiről. Lefelé aztán gyönyörködhettünk is a megújult, szép jelzésekben. Éger-völgyből néhányan a buszra indultak, néhányan pedig még a Teca Mama Vendéglője hűvösében tovább folytattuk a beszélgetést, meg (ahogy a nagyoktól tanultuk) a „vesekő elleni küzdelmet" is.

A társaság remek volt. Pécsi, bajai túratársak, fiatalok, kicsit régebb óta fiatalok töltöttük hasznosan, kellemesen az időt szeretett hegyünkön.

Tóth Klára
túravezető

• *Pincétől pincéig – két hegységen át*

A szokásos „Pincétől pincéig két hegységen át" nevű kétnapos programunkat idén július 25-26-án rendeztük meg. Első napunkat egy túrácskával kezdtük, amin legtöbben Túronyból indulva jutottak át Máriagyűdre, útközben voltak beiktatott megállók az útjelző táblánál, a Pyber-gunyhónál és a kilátónál is. Gyűdön először Balog Árpi pincéjénél kóstolhattuk a tavalyi „hegylevét". Ezután jókedvűen (nem mintha addig búskomorak lettünk volna) mentünk át Andrasek Csabiékhoz. Itt a kínálóitalok után egy kíváló körömpörköltet fogyaszthattunk, ami segített feldolgozni a már „bensőnkben" lévő fehér és vörös italokat. A pince után itt is folytatódott a beszélgetés, ami közben szép lassan szinte mindenki „kajakómába" esett… A megbeszélés alapján ezen az estén ebből a csapatból csak ketten (Andi, Tibi) ment át a Zengő lábához, de ők is a saját ágyukban pihenték ki a „meleget". Estére még Viki ment el a Dömös-aljára, Tonyó és Zsuzsika portájára, így ő is kóstolhatott a hegy levéből…

A másnapi programban is a beszélgetésen volt a hangsúly, amiben szó volt az egyesületi kérdésekről és az elkövetkező három teljesítménytúra rendezési feladatairól, amik jól összejöttek a nyár végére, ősz elejére. Augusztus 1-je: „Tenkes éjszakai", szeptember 26-án a régiós találkozó túrája, majd október 3-án az „Őszi Tenkes" teljesítménytúra. Munka lesz, és a megbeszélés alapján segítség is lesz hozzá. Mivel jött a meleg és a túrázáshoz nem nagy volt a hozzáállás, így a nap további részében csak egy „dűlőkerülő séta" került a programba. Ezen megkóstolhattuk az itt termett szőlőkből készült italokat és megismerhettük Tonyó új telekszomszédját. Ezután az előző napi étek maradéka került az asztalra, mivel ez is elég volt az ott lévő tíz főnek…

Ismét tartalmas két napot tölthettünk el együtt, amiből kiderült, hogy egymásra mindig számíthatunk!

atiKA
Dráva TSE

• *Jegenyés János Emléktúra – Az üvegesség nyomában a Kelet-Mecsekben*

Egyesületünk minden év augusztus első szombatján rendezi meg a Jegenyés János Emléktúrát, mellyel tisztelgünk a pusztabányai üvegcsűr maradványainak felfedezője előtt. Jegenyés János a Kelet-Mecsek történetének és ipartörténetének elkötelezett kutatója volt. Nevéhez fűződik – Kárpáti Gáborral közösen – a Pusztabányán egykor működő erdei üveghuta maradványainak feltárása, amellyel egy fontos, évszázadokra feledésbe merült fejezetet sikerült újra megismertetni a természetjárókkal és a helytörténet iránt érdeklődőkkel.

Az idei emléktúrán 13 túratárssal vágtunk neki a Kelet-Mecsek erdeinek. Első állomásunk természetesen a Pusztabányai Üveghuta volt, ahol felidéztük Jegenyés János és Kárpáti Gábor munkásságát, valamint az itt végzett kutatások eredményeit.

Az egykori üvegesek útján haladva beszélgettünk az üveggyártás kialakulásáról, az erdei üveghuták működéséről és az üvegkészítés teljes folyamatáról. Szó esett arról is, hogyan született meg az úgynevezett waldglas, vagyis az erdei üveg, és milyen feltételek – a hatalmas erdőségek, a fa hamujából nyert hamuzsír, a kiváló minőségű homok és a bőséges vízellátás – voltak szükségesek ahhoz, hogy ezek az eldugott erdei üvegcsűrök évszázadokon át elláthassák a pécsi és a távolabbi borvidékeket palackokkal, poharakkal és egyéb üvegtermékekkel.

Pusztabányáról továbbhaladva Kisújbányára érkeztünk, amely méltán a Kelet-Mecsek egyik gyöngyszeme. A településen ma is számos emlék őrzi az egykori üveges múltat: az üvegharang, a Faluház, az egykori üvegcsűr helye, valamint az egykori iskola ablakaiban ma is látható, kézzel készített erdei üvegek, poharak mind erről a különleges örökségről mesélnek.

A falun végigsétálva megkóstoltuk a becsületkasszás standon kínált friss, illatos fahéjas és kakaós csigákat. Innen is szeretnénk üzenni a készítőknek: nagyszerű kezdeményezés, csak így tovább! Aki Kisújbányán jár, annak ezt sem szabad kihagynia. Természetesen ellátogattunk Terike néni boltjába is, ahol Miklós jóvoltából hideg sörökkel és üdítőkkel frissítettük fel magunkat a meleg nyári napon.

Utunk ezután a Miske-tetőn, a Kerek-erdő szívén vezetett keresztül, majd a Hárs-tetőn, a Házaspárok útján haladva érkeztünk meg a Püspökszentlászló felett található Ferenc-kápolnához. Innen a kertek alatt, végig árnyas erdei ösvényeken tértünk vissza kiindulópontunkra.

Bár sokakat visszatarthatott a nagy meleg, az erdő egész nap kellemes arcát mutatta. A fák árnyéka és a folyamatosan járó szellő igazán ideális túraidőt biztosított számunkra, így a közel tizenöt kilométeres út minden résztvevő számára élményt jelentett.

Végezetül szeretnénk őszintén megköszönni annak az egy tucat természetjárónak, hogy a hőség ellenére is velünk tartottak ezen a különleges emléktúrán. Jó volt együtt felidézni Jegenyés János munkásságát, megismerni a Kelet-Mecsek üveges múltját, és ismét bebizonyosodott, hogy a természetjárás nemcsak kilométerekről, hanem történetekről, közös

élményekről és értékeink megőrzéséről is szól. Találkozzunk jövőre is a Jegenyés János Emléktúrán – az üvegesség nyomában!

Takács Ferenc
HOTE

• *Tenkes Éjszakai teljesítménytúra*

A „Tenkes Éjszakai" teljesítménytúrát augusztus első napján rendeztük meg. A szalagozások már pénteken és szombat délelőtt elkészültek. A rendezvény előtt, délután négy óra után jöttek össze a rendező egyesületek tagjai, hogy szokásos étkezéssel és Andrasek Csaba eligazításával kezdjék meg a vasárnap hajnalba nyúló túrát.

A pontőrök időben elfoglalták helyüket, és a nagy meleg ellenére elkezdtek gyülekezni a túrázók. A 6 km-es távon 33 fő, a 13 km-esen 62 fő, a 20 km-en 38 fő nevezett és teljesítette a távot. Idén is sok ajándék került kisorsolásra, minden harmadik túrázónak jutott! A két rendező egyesület (Tenkes TE, Dráva TSE) vezetése nevében itt is köszönjük az önzetlen támogatást a következőknek: Ábel pincészet, Harkányi Gyógy- és Strandfürdő, Mackó borászat, Ősi családi pincészet, Ősi Gábor pincészet (3D labor), Siklós Város Önkormányzata, Siklósi Vár, Siklósi Borbarátnők Borrendi Egyesülete, Szőlőskert borozó. Köszönet tagjainknak, segítőinknek, akik rajtoltatóként, pontőrként, túravezetőként és hadtáposként tettek meg mindent, hogy a túra ilyen jól sikerüljön.

atiKA
Dráva TSE

• *HOTE-sok a Pilisben*

Egyesületünk tíz tagja augusztus elején három napra a Pilisbe és a Visegrádi-hegységbe költözött. Szálláshelyünknek a Dobogókőn található Báró Eötvös Loránd Menedékházat választottuk, ahonnan minden nap újabb felfedezőútra indultunk.

Első nap – Prédikálószék és a Rám-szakadék

Első túranapunkon a Király-kút érintésével kapaszkodtunk fel a Prédikálószékhez. A 639 méter magas csúcsról elénk táruló panoráma a Dunakanyarra, a Börzsönyre és a Visegrádi-hegység vonulataira ismét bebizonyította, miért tartják ezt a térség egyik legszebb kilátópontjának. A kilátónál természetesen most sem maradhatott el a közös nézelődés és a fényképezés.

A panoráma után a Vadálló-köveken keresztül ereszkedtünk lefelé. A meredek, sziklás terep igazi kihívást tartogatott, majd megérkeztünk a Rám-szakadékhoz, ahol a természet ezúttal is gondoskodott a változatos akadálypályáról. Létrák, sziklák, kapaszkodók és izgalmas átkelések tették emlékezetessé az utat.

A Rám-szakadék leküzdése után Árpádvár érintésével tértünk vissza a kiindulási pontunkra.

A vacsora után azonban még korántsem ért véget a nap. Kötetlen beszélgetés kezdődött, amely késő estig tartott – ahogy egy jó közösségi túrán ez lenni szokott.

Második nap – Spartacus-ösvény és az Apátkúti-völgy

Másnap reggel a nap első sugarai már úton találták azt a néhány túratársat, akik egyszerűen nem tudtak betelni Dobogókő szépségével. Amíg a többiek még pihentek, mi bejártuk a Dobogókő alatt található tanösvényt, és végigsétáltunk a Thirring-sziklák lenyűgöző sziklaalakzatai között.

A közösen elfogyasztott reggeli után – a tagság közkívánatára – következett a túra egyik legjobban várt része: a Spartacus-ösvény!

A Visegrádi-hegység egyik legszebb és legnépszerűbb túraútvonala igazán különleges élményt tartogat. Keskeny erdei ösvényei helyenként a hegyoldalban vezetnek, miközben folyamatosan változó panoráma tárul a túrázók elé. Az útvonal különlegessége, hogy egyszerre kínál vadregényes erdei hangulatot, sziklás részeket és gyönyörű kilátást az Apátkúti-völgyre és a környező hegyekre.

Pilisszentlászlóról indultunk, és ezen a változatos útvonalon róttuk a kilométereket. A túra egyik hangulatos pontja a Jenő-kunyhó, ahonnan tovább ereszkedtünk az Apátkúti-völgybe. Itt az Ördögmalom Étteremnél tartottunk egy rövid pihenőt.

Innen az Apátkúti-patakot követve folytattuk utunkat, a Kaán-forrást is érintve, majd visszaérkeztünk a napi túránk kiindulópontjára.

Az esti vacsorát a Kis Rigó Étteremben fogyasztottuk el, majd visszatértünk a szálláshelyünkre. Néhány túratársunkkal azonban még ekkor sem éreztük úgy, hogy véget ért a nap: meglátogattuk a Zsivány-sziklákat, majd visszatérve késő estig tartó szólánc-játék vette kezdetét.

Harmadik nap – Dera-szurdok és Holdvilág-árok

A harmadik reggel már a pakolásról és a búcsúzkodásról szólt. Mielőtt azonban végleg elindultunk volna hazafelé, még néhány különleges helyet útba ejtettünk.

Pilisszentléleken szerettünk volna betérni a híres Teca kocsmájába egy kávéra és sörre, ám éppen forgatás zajlott a helyszínen. Így ezúttal csak egy távolabbi fotó erejéig tudtuk megörökíteni a helyet.

Pilisszentkeresztnél aztán újra bakancsot húztunk, és bejártuk a Dera-szurdokot. A szurdok a Pilis egyik hangulatos, sziklás völgye, ahol a Dera-patakot követve fahidakon, köveken és keskeny átjárókon keresztül vezet az út. Rövidsége ellenére változatos és látványos kirándulóhely.

Innen következett a háromnapos kaland utolsó nagy kihívása, a Holdvilág-árok. A szűk, sziklás völgy, a meredekebb kapaszkodók és a különleges sziklaformák itt is próbára tették a csapatot. A túra végére már mindenki érezhette a lábában az elmúlt három nap kilométereit – de a jókedv ekkor sem hagyott el bennünket.

A Holdvilág-árok leküzdése után elköszöntünk a Pilistől, és elindultunk hazafelé, szeretett Mecsekünk irányába.

Három nap, rengeteg kilométer, szebbnél szebb panorámák, szurdokok, sziklák, erdei ösvények, közös étkezések, esti beszélgetések és természetesen sok-sok nevetés. Ez volt a HOTE-sok három napja a Pilisben!

Takács Ferenc

MÚLTIDÉZŐ

A Mecsek Híradó története

Megújult honlapunkon megtalálható az 1992 áprilisától megjelent összes Mecsek Híradó (eddig 341 szám), valamint annak elődei közül az 1968–1990 közötti időszakból (Körlevél, Mecsek Híradó, Mecseki Híradó) azok, amiket fel tudtunk lelni. Nagy Balázs felvette a kapcsolatot az Arcanum Adatbázis Kiadó Magyarország munkatársaival (a cég kulturális tartalmak nagy tömegű digitalizálásával, adatbázisokba rendezésével és publikálásával foglalkozik), és ígéret szerint a Mecsek Híradók nemsokára az Arcanum honlapján is fellelhetők lesznek. Ez késztetett arra, hogy összefoglaljam a Mecsek Híradó – általam ismert – történetét.

A Mecsek Híradó a Baranya Megyei Természetbarát Szövetség információs kiadványa, mely – júliust és augusztust kivéve – minden hónapban megjelenik (a június–július–augusztus hónapokra júniusban összevont számmal). A jelenlegi Mecsek Híradó sorozat első száma 1992. április hónapban jelent meg (1. szám). A kiadvány jelenleg a 341. számnál tart.

Ezt megelőzően is volt a Baranya Megyei Természetbarát Szövetségnek információs hírlevele, előbb Körlevél, majd Mecseki Híradó, később Mecsek Híradó néven. Az első szám, amit sikerült még megszerezni, az 1968. évi 8. sz. KÖRLEVÉL (1968. augusztus). Ez azt jelenti, hogy már az 1960-as években (legalábbis 1968-tól biztos) létezett a kiadvány. A Körlevél egy A/4-es méretű, stenciles sokszorosítással készült, általában 1-2 oldalas (néha 3-4 oldal) hírlevél volt, mely híreket, információkat tartalmazott a szakosztályok, egyesületek számára. 1968-ból megvan még a 9. sz. KÖRLEVÉL (1968. október).

Az 1968–1980 közötti időszakról nincs fellelt példány, következésképp információ sem arról, hogy megjelent-e a Híradó. Erre vonatkozóan nem sikerült adatot találnom. 1980-ban januárban megjelent egy hírlevél a szokásos formában, Mecseki Híradó címmel (1. szám), majd 1980 márciusában – szintén stencilezett sokszorosítási eljárással – új kivitelben, külön rajzos címlappal jelent meg a MECSEKI HÍRADÓ 1. száma (1980. március). Ebben az áll: „A Baranya Megyei Természetbarát Szövetség tájékoztatója. Megjelenik negyedévenként”. Ebből az első öt számot sikerült begyűjteni, az 1981. májusi számig. Ezután 1984-től 1990-ig vannak még példányok (sajnos hiányos a sorozat), de ezek már ismét sima stencilezett, néhány oldalas hírlevelek, immár Mecsek Híradó néven.

1991-ben az írásos tájékoztató nem került kiadásra (anyag- és postai költségek miatt, takarékossági indokkal), a szakosztály- és egyesületvezetők keddenként a szövetségi ügyeleti napokon informálódhattak az aktuális hírekről, programokról. Ez az elgondolás nem vált be, az információáramlás elakadt. Ezért a szövetség elnöksége 1992. év elején elhatározta a rendszeresen havonta megjelenő Mecsek Híradó kiadását, immár nem hírlevél, hanem – ennél bővebb tartalommal – „újság" formában. A Mecsek Híradó szerkesztését én vállaltam el. Ekkor megpróbáltam az előző években (évtizedekben) megjelent hírleveleket, híradókat összegyűjteni.

1992 áprilisában, az 1. számmal vette kezdetét a ma is megjelenő MECSEK HÍRADÓ kiadványsorozat. Az első nyolc szám még a hagyományos, stenciles sokszorosítással készült A/4-es formátumban. A 9. számtól – a Magyar Természetbarát Szövetség „Természetjáró Híradó" kiadványának mintájára – áttértünk az A/5-ös formátumra. Azóta is ebben a formában jelenik meg a kiadvány nyomtatva, ma már csak kis példányszámban, mivel a szövetség honlapján is olvasható.

A Mecsek Híradó – elődjeitől eltérően – nem egy hírlevél, hanem inkább újság: az aktuális hírek, információk, programok közlése mellett túraleírások, élménybeszámolók, „múltidéző" turistatörténeti érdekességek (és sajnos néha nekrológok is) olvashatók benne. A terjedelme nem kötött, változó: a tartalomtól függően 8–28 oldal közötti. A szerkesztői alapelv: a Mecsek Híradó örökítse meg a Baranya Megyei Természetbarát Szövetség tevékenységéhez, a baranyai szervezett természetjáráshoz kapcsolódó minél több eseményt, ezzel egyfajta „turista kortörténeti dokumentum" szerepét is betöltve. Az országban a maga nemében egyedülálló, tudomásunk szerint más természetjáró szervezeteknek havi rendszerességgel megjelenő ilyen jellegű kiadványa nincs.

Strasser Péter
a Mecsek Híradó szerkesztője

Dél-dunántúli Regionális Természetbarát Találkozó
Villány, 2026. szeptember 25-27.

Rendező: Baranya Megyei Természetbarát Szövetség

Helyszín: Villány, Teleki Zsigmond Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium (7773 Villány, Baross Gábor utca 100.).

A tervezett programokból:

- **„Történelem a tájban – táj a történelemben"** – Villányt bemutató séta Mayer István polgármesterrel;
- **„Mohács 500: Várak és mecsetek a Dráva két partján"** – fotókiállítás Müller Nándor képeiből;
- **Teljesítménytúrák** (4, 12, 24, 40 km);
- **Vezetett túra a Szársomlyóra**;
- **Tájékozódási játék a Nagyharsányi Szoborparkban**;
- **Kerékpáros túra Siklósra**;

- **Kvíz** – csapatjáték Fodor Péter közreműködésével;
- **Borkóstoló**: Ősi Gábor Pincészete;
- **Történelmi séta a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen** Varga Szabolcs történésszel;
- **„Liptód német nemzetiségi értékei”** – Markesz István interaktív bemutatója és kulturális kalandozása a falu múltjában és jelenében.
- **Turista bál**

Részvételi díj a teljes hétvégére: 34 000 Ft. **Jelentkezési határidő:** szeptember 6.

A részletes program és egyéb tudnivalók a BMTSZ honlapján olvashatók:

https://baranyatermeszetbarat.hu/index.php/component/content/article/regionalis-termeszetbarat-talalkozo-2026?catid=9

További információk: Schóber József (☎ 30/695-1271)

Tagszervezeti találkozó – meghívó

Tisztelt Egyesületvezetők, Szakosztályvezetők! Kedves Túratársak!

A BMTSZ elnöksége nevében tisztelettel meghívlak Benneteket a **2026. szeptember 11-én (péntek) 17.00 órakor,** a **zobákpusztai erdészeti táborhelyen (Nomád Tábor)** vacsorával egybekötött tagszervezeti találkozóra. A vezetőkön kívül természetesen szívesen vesszük a túravezetők, aktív tagok részvételét is. A kialakult hagyományt követve tájékoztatjuk egymást a már megvalósult programokról, rendezvényekről, az év hátralévő eseményeit és a jövő évi előzetes terveket is lajstromba vesszük. Mindezek mellett az aktuális információk megosztása is megtörténik.

Kérem, hogy mérjétek fel, hányan szeretnének részt venni az egyesületetekből, és **2026. szeptember 8-ig jelezzétek részvételi szándékotokat** e-mailben vagy telefonon (elnok@baranyatermeszetbarat.hu; ☎ 20/437-8314).

Természetbarát üdvözlettel:

Schóber József
elnök

XXXXXXX

Miért kell nagyon vigyáznunk az idős erdőkre?

Magyarországon kétmillió hektárnyi erdő található, ennek kevesebb mint egy százalékát teszik ki azok az idős szentélyerdő-foltok, amelyek még emlékeztetnek arra, milyenek lehettek hajdan a természetes erdőink. Miért fontosak az idős erdők? Miben jobb egy 150 éves tölgy, mint egy 30 éves, és mit számít mindez az erdei állatoknak?

A remetebogár nevéhez méltóan kerüli a feltűnést, inkább magányosan éldegél a csendes erdőkben. Száz éve még általános elterjedt faj volt, ma azonban már az egyik legritkább hazai rovarfajnak számít.

Egy százalék a kétmillióból

A remetebogár ezer szállal kötődik az idős tölgyekhez, olyannyira, hogy nélkülük élni sem tud. A bogár lárvái több évig fejlődnek a fák korhadó törzsében, és annak faanyagát eszik. A kifejlett rovar viszonylag rövid, néhány hetes élete során sem távolodik nagyon el a lárvák lakta odvaktól. Sajnos azonban az idős tölgyekből egyre kevesebb van, ez pedig nem jelent sok jót a remetebogár számára.

Számos más faj is kötődik az idős fákhoz, az idős erdőkhöz, gondoljunk például a havasi cincérre, a fehérhátú fakopáncsra, a vadmacskára vagy épp a hiúzra, számukra egy fiatal erdő, egy egykorú fákból álló faültetvény nem megfelelő élőhely. Ezért is fontos, hogy a meglévő idős erdők megmaradjanak. Az a kevés, ami még megvan.

Magyarországon a hivatalos statisztikák szerint több mint kétmillió hektár erdő van, és ebből kevesebb, mint egy százalék, vagyis alig néhány ezer hektár akad, ami emlékeztet valamennyire a természetes erdőkre. Ezeket a magas természetvédelmi értékű maradványfoltokat nevezte el a WWF Magyarország szentélyerdőknek.

Tündérkutak, faodvak és erdei tocsogók

Ellentétben a faültetvényekkel és az egykorú, egy fajból álló erdőkkel ezekben a szentélyerdőkben magoncoktól kezdve az idős matuzsálemekig mindenféle korú fa van, nemcsak egy faj alkotja az erdőt, emellett bőven akad holtfa és olyan mikroélőhelyek is vannak, amelyek szintén nagyon fontosak az erdő élővilága szempontjából.
Ezek közé a mikorélőhelyek közé tartoznak például az erdei tocsogók, a sziklakibúvások, az idős fák odvai, vagy épp a dendrotelmák. Ez utóbbi képződmények, amelyeket tündérkutaknak is neveznek, a fák tövében vagy sziklákban kialakuló vízzel teli kis mélyedések. Ezek nemcsak ivóvízforrásként fontosak – különösen az egyre szárazabb nyarakon –, de számos egysejtű élőlénynek és gerinctelen fajnak adnak otthont, mint például a kerekesférgek vagy a szúnyoglárvák.

Az odvas keltikék az idős erdőkhöz kötődnek

Az erdei lágyszárú növények között vannak olyan fajok, amelyek kimondottan az idős erdőkben fordulnak elő. Ilyen például az odvas keltike vagy a sárga árvacsalán, amelyek nem jutnak át egyik erdőből a másikba, magjaik ugyanis nem könnyen terjednek és rövid ideig maradnak csírázóképesek. Tehát, ha valahol levágnak, majd újratelepítenek egy erdőt, akkor oda nehezen vagy már egyáltalán nem tudnak visszatérni.
A növények közül a mohák kötődnek legjobban az idős erdőkhöz, a holtfa és a páradús erdőklíma ugyanis elengedhetetlen számukra.
Az idősebb erdőkben a gombák is jóval nagyobb faj-és egyedszámban képviseltetik magukat, mint a homogén, gazdasági erdőkben. A gombák nemcsak gasztronómiai szempontból fontosak, de a talajban élő mikorhizás gombák az erdei ökoszisztéma működésében is kulcsfontosságú szerepet töltenek be, gombafonalaikkal összekapcsolják a fákat, és rajtuk keresztül tápanyag-és információáramlás történhet a fák között.

A rétisas fészkét akármilyen fa nem bírja el

Ha belépünk egy erdőbe, akkor leghamarabb a madarak jelenlétét fedezhetjük fel, hisz jó esetben, és főleg tavasszal, be nem áll a csőrük. De nem minden erdőben van ez így, a fiatal telepített erdők sok esetben némák, mert alkalmatlan élőhelyek a madarak számára. Nem úgy az idős erdők, és azokon belül is a terebélyes matuzsálemek, sok madarat vonzanak.

A HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont vizsgálatai kimutatták, hogy a tölgyesben az idős és vastag fák jelenléte befolyásolja leginkább a madárközösségeket, különösen igaz ez a rovarevő énekesmadarakra és a harkályokra.

Az öregebb és vastagabb törzsű fák rendszerint durvább felszínű kérge változatosabb rovarközösséget tud fenntartani, ahogy a többszintű lombkorona is, de a tölgyfák mellett megjelenő elegyfák is pozitív hatással vannak a madárfauna diverzitására. Azokban az erdőkben viszont, ahol hiányoznak az idős fák, az egymás mellett sűrűn álló fák zárt lombkoronája miatt kevesebb fény jut le az alsóbb szintekre, ami negatív hatással van a cserjeszintben fészkelő fajokra, mint amilyen például a feketerigó.

Az erdőben fészkelő ragadozómadarak is jellemzően idős fákra rakják fészküket. Egy rétisas fészke 2-3 méter átmérőjű is lehet, ennek súlya pedig elérheti a fél vagy egy tonnát is, és ezt a fiatal fák ágai nem bírnák el. Ráadásul ezek a madarak igénylik a zavartalanságot, ezért ahol intenzív erdőgazdálkodás folyik, ott az erdei ragadozómadarak nem maradnak meg.

Tóth Judit
(Forrás: Turista Magazin)

HÍREK

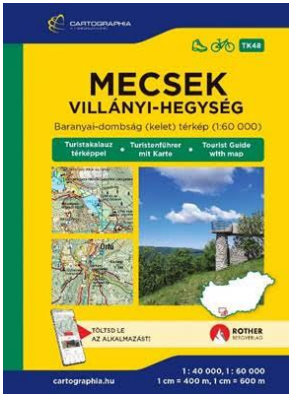

- **Mecsek – Villányi-hegység turistakalauz:** június elején megjelent a turistakalauz legújabb kiadása.

A részletes, 1:40.000 ill. 1:60.000 méretarányú térképszelvényeket több mint 450 fotóval illusztrált táj-, és aprólékos településismertetők, a térség vasútvonalainak múltját is felidéző közlekedési fejezet, télisport-lehetőség és kerékpártúra-ajánlatok egészítik ki, de archív anyagokkal felidézésre került a Mecsek gazdag, 1891-ig, a legendás Mecsek Egyesület megalakulásáig visszanyúló turistamúltja, - irodalma is, egészen napjaink turistaútjelzés-hálózatáig Erre a nagyszerű háttérre támaszkodik az a 10 legszebbnek tartott, a Mecsek minden fontosabb természeti és kultúrtörténeti látnivalóját felfűző és ismertető, számos fotóval illusztrált túraleírás, amely turistakalauz sorozatunk megszokott, igényes elvei szerint a nem rutinos túrázókat is „kézen fogva” vezeti a Mecsek rengetegében.

A térképszelvények Abaliget vasútállomásánál a Zselic (1:40.000) turistatérképhez csatlakoznak, ill. felhívjuk a figyelmet az Írott-kő és Szekszárd között vándorló Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúra útvonalát bemutató Kéktúra III. turistakalauzra is. A Mecsek,

Villányi-hegység turistakalauzban a térséget felölelő áttekintő térkép mellett helyet kapott Pécs belváros térképe, a Baranyai-dombság (kelet) ill. a Sárköz és a Gemenci-erdő bemutatása, ill. melléktérképe is.

Kiemelt turisztikai változások az új kiadásban: az Orfű, Tekeres – Kovácsszénája új kerékpárút; új kerékpárút a siklósi elkerülő út mellett; Pécs turisztikailag fontosabb helyi buszjáratainak aktuális hálózata; Komló helyi buszjáratainak aktuális hálózata; a térség naprakész turistaút- és kerékpáros útvonal-hálózata; a mecseki Pálos út (Magyarürög, Éger-völgy – Jakab-hegy); a zengői Sólyom László Emlékút; a tubesi Horvát Adolf Olivér Emlékút; új kardio út a Mecseki Parkerdőben; a dömörkapui Meseerdő.

- **Új kéktúra bélyegzőhely:** a Magyar Természetjáró Szövetség új bélyegzőt helyezett ki a Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúrán, a Kaposmérő – Abaliget vasútállomás (RPDDK-08) szakaszon. A Hollófészek kilátónál (Nagymátétól keletre) 2026. június 11-től kötelező bélyegezni! Az új bélyegzőnek a korábban kiadott igazolófüzetben még nincs kialakított helye, ezért javasoljuk a füzetben az adott szakasz lapjára való bélyegzést (a dátum vagy dátumok szokásos megadásával) vagy a KÉKTÚRA App digitális bélyegzés funkcióját (android, iphone). A bélyegző a kilátó előtt lévő információs táblán található.
- **Turistaút-nyomvonal változások**
  - **Dél-dunántúli Pirostúra:** a Dél-zselicben Bükkösd és Dinnyeberki között – magánterület elkerítése miatt – megváltozott az útvonal. A P sáv jelzés a Nádassy-kastélytól nem vezet le Dinnyeberkibe, hanem a Nádassy-kastélytól északi irányba vezet egyenesen Kisibafa felé.
  - **S sáv:** az Ormánságban Drávapiski és Kémes között megváltozott az útvonal. A jelzés Drávapiskitől nem délkeleti irányban visz tovább Kémes felé, hanem délnyugati irányban, a kémesi gátőrtelep felé vezet be Kémesre.
- **Megújult a Törökvári-pihenőhely:** civil összefogással újult meg Máriakéménd határában a Törökvári-pihenőhely 2026 júliusában, melyet sok turista és zarándok is felkeres. A pihenőhelyen 6 db új asztal-pad garnitúra került kihelyezésre, megújult a balesetveszélyes hinta, valamint a pihenőhelyhez vezető turistautak bozótmentesítése is megtörtént több száz méter hosszan, azokon a szakaszokon, ahol ez szükséges volt, így minden irányból jó minőségű erdei úton közelíthető meg a helyszín. A Vályús-forrás felé vezető kék „rom" jelzésű turistaút jelzéseit is felújították még a tavasz folyamán.
- **Megújult a Betyár-forrás:** a nyár folyamán a Hosszúhetényi Turista Egyesület felújította a Kelet-Mecsekben a Pusztabánya alatt található Betyár-forrást. A felújítás célja volt, hogy a Betyár-forrás vize ismét a forrásházon keresztül, ellenőrzött módon jusson a felszínre. A forrást és kis kőházát 1961-ben Csokonay Sándor és Kiss Lajos építette ki, nevét pedig a közeli Betyár-tanyáról kapta.
- **Kardos úti kulcsosház:** a kulcsosház előtti pihenőhelyen új asztalokat és padokat helyezett ki – a BIOKOM Kft. közreműködésével – a házat kezelő Ifjúsági Unió Pécs.
- **Pécs MTB Maraton:** 2026. szeptember 26-án a Mecseki Parkerdőben és a környező utakon rendezik megy a Pécs MTB kerékpáros versenyt. A verseny által érintett terület/helyek: Mecseki Parkerdő, Lapis, Pista bácsi pihenője, Rotary körsétány, Büdös-

kút, Remete-rét, Szaniszló út, Tettye, Dömörkapu, Kisrét, TV torony környéke. **A verseny ideje alatt a kerékpárosok közt túrázni módfelett balesetveszélyes!** A pálya teljes hosszán körülbelül 60 önkéntes, 20 polgárőr és 5 rendőr fog a rendre és a biztonságra ügyelni; ha ők azt kérik, hogy ne menjenek a pályán a turisták, akkor ezt fogadják el!

- **Dunántúli Megyék Természetbarát Vezetőinek Találkozója:** ez évben a találkozót a Veszprém Megyei Természetbarát Szövetség rendezte augusztus 28-30-án a Bakonyban, Királyszálláson. Szövetségünket Schóber József elnök és Takács Ferenc alelnök képviselte.
- **Részleges erdőlátogatási tilalom:** a szeptemberi gímszarvas nász kezdete, a vad nyugalmának biztosítása érdekében a Mecsekerdő Zrt. 2026. augusztus 25-től szeptember 25-ig minden nap 16.00 és másnap reggel 8.00 óra között esti és éjszakai részleges erdőlátogatási korlátozást rendel el
  – a Szigetvári Erdészet sasréti és szentegáti vadászterületein,
  – a Sásdi Erdészet kisvaszari vadászterületén,
  – az Árpádtetői Erdészet hetvehelyi (Nyugat-Mecsek) vadászterületén,
  – a Pécsváradi Erdészet kárászi és mészkemencei (Kelet-Mecsek) vadászterületén.

  Kérjük a fenti időszakban **csak reggel 8 óra és délután 16 óra között tartózkodjanak az erdőben**! A korlátozással érintett területek térképei a Mecsekerdő Zrt. internetes honlapján megtekinthetők (https://mecsekerdo.hu/reszleges-erdolatogatasi-korlatozas-2026-evi-szarvasboges-idejen/).

  A Mecsekerdő területén az alábbi helyek korlátlanul látogathatóak:
  – ***Kelet-Mecsek vadászterület:*** Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúra útvonala, Dél-dunántúli Pirostúra útvonala, Kövestető tanösvény, Kövestető-kilátó és környéke, Pásztor-forrás, Pusztabánya, Máré-vár, Vár-völgy, Cigány-hegyi kilátó, Óbányai-völgy és környéke, Zengő csúcs és környéke;
  – ***Nyugat-Mecsek vadászterület:*** Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúra útvonala, Dél-dunántúli Pirostúra útvonala, piros kerékpáros útvonal Kővágószőlőstől északra a Kővágótöttös és Szentkút közötti területen, Jakab-hegy, Zsongor-kő, pálos kolostorromok és környéke, Éger-völgy, Éger-tető, Szuadó-völgy környéke;
  – ***Kisvaszar vadászterület:*** piros kereszt jelzésű túraútvonal;
  – ***Sasrét vadászterület:*** Rockenbauer Pál Dél-dunántúli Kéktúra útvonala, Dél-dunántúli Pirostúra útvonala, Nagymátén a vadászkastély és a Fekete István Füvészkert környéke; Sasréten a vadászkastély és környéke (erdei iskola, tanösvény, ősbükkös) és az almamelléki kisvasút nyomvonala.

  (Forrás: Mecsekerdő)

Rendezvények

- *szeptember 8., kedd:* **Természetbarátok Klubja. A Mecsek geológiai felépítése** – Kraft János geológus előadása. Hogyan alakult ki a Mecsek? Milyen kőzetek építik fel a hegységet, és milyen események formálták földtani múltját? Az előadás során szó esik arról is, hogy a geológiai adottságok miként határozták meg a Mecsek domborzatát, vízrajzát és barlangképződését, valamint hogyan befolyásolták az emberi tevékenységet és a hegység hasznosítását, különösen a bányászatot. Helyszín: Pécs,

Balokány–Pepita Közösségi Tér (Zsolnay Vilmos u. 12.), időpont: 17.00 óra. Információ: Takács Ferenc (☎ 20/805-3405, e-mail: tf.hote@gmail.com).

- *szeptember 11., péntek:* **Tagszervezeti találkozó.** R.: Baranya Megyei Természetbarát Szövetség. Helyszín: Zobákpuszta, erdészeti táborhely; időpont: 17 óra. Információ: Schóber József (☎ 20/437-8314). /A meghívót lásd fentebb!/
- *szeptember 18., péntek:* **Örökségünk – délutáni diskurzus. Élménybeszámoló vetítéssel.** R.: Hétdomb Természetbarát Egyesület. Helyszín: Közösségek Háza (Komló, 48-as tér 1.); időpont: 17.00 óra. Információ: Őri Zsuzsanna (☎ 20/376-6437).
- *szeptember 25–27.:* **Dél-dunántúli Regionális Természetbarát Találkozó.** Rendező**:** Baranya Megyei Természetbarát Szövetség. Helyszín: Villány. A kiírást lásd fentebb! Információ: Schóber József (☎ 20/437-8314).
- *szeptember 26., szombat:* **„Szársomlyó kincsei" teljesítménytúra** (a Dél-dunántúli Regionális Természetbarát Találkozó keretében)**: Csukma /40 km/, Siklósi-völgy /24 km/, Ördög-árok /12 km/, Villányi séta /4 km/**. Rajt: Villány, Teleki Zsigmond Mezőgazdasági Technikum Kollégiuma (Baross Gábor u. 100.), 7.00–7.30 (40 km), 7.30–8.30 (24 km), 8.00–10.00 (12 km, 4 km). Cél ugyanott. Nevezési díjak: 3500 Ft/fő (40 km), 3000 Ft/fő (24 km), 1500 Ft/fő (12 km), 1000 Ft/fő (4 km). A 40 és 24 km-es távokon előzetes nevezés kötelező e-mailben szeptember 23-án, szerdán 24.00 óráig (j.atika58@gmail.com)! A nevezési díj fizethető előzetesen banki átutalással, vagy a helyszínen készpénzben. Banki átutalás: Dráva Természetbarát Sport Egyesület; bankszámla: 50400113-11009760. Banki átutalás esetén a közlemény rovatba kérjük beírni az induló nevét, a választott távot és egy e-mail címet, ahová a nyugtát küldhetjük. A 40 és a 24 km-es távoknál a banki átutalással történő nevezési díj fizetésénél időbeni kedvezményeket adunk: szeptember 7-ig beérkezett nevezési díj 2500 Ft/fő (40 km), ill. 1800 Ft/fő (24 km), szeptember 21-ig beérkezett nevezési díj 3000 Ft/fő (40 km), ill. 2500 Ft/fő (24 km). További információ: Jancsi Attila (☎ 20/580-6078). A túra részletei, tudnivalók: https://tturak.hu/hikeOccasion/8336/details
- *szeptember 26., szombat:* **Természetjárók Napja.** R.: Magyar Természetjáró Szövetség. Helyszín: Dobogókő. Részletek: https://www.mtsz.org/hir/kozos-unneppel-es-turaval-keszulunk-a-38-termeszetjarok-napjara
- *szeptember 30., szerda:* **Ötórai beszélgetések. Szomjazó erdők – Molnár Dénes előadása.** R.: Mecsek Egyesület. Helyszín: Mecsekerdő Zrt. (Pécs, Rét u. 8.), időpont: 17 óra.
- *október 3., szombat:* **„Őszi Tenkes 40, 30, 20, 10, 6" teljesítménytúra.** R.: Tenkes Természetbarát Egyesület, Dráva Természetbarát Sport Egyesület. Rajt: Siklós-Máriagyűd kegytemplom, szabadtéri oltár 7.00-7.30 (40 km), 7.00-8.00 (30 km), 8.00-10.00 (20 km), 9.00-11.00 (10, 6 km). Cél ugyanott. Nevezési díjak: 3500 Ft/fő (40 km), 3000 Ft/fő (30 km), 1500 Ft/fő (20 km), 1200 Ft/fő (10 km), 1000 Ft/fő (6 km). A nevezési díj fizethető előzetesen banki átutalással, vagy a helyszínen készpénzben. Banki átutalás: Tenkes Természetbarát Egyesület, bankszámla: 50800173-15433255. Banki átutalás esetén a közlemény rovatba kérjük beírni az induló nevét, a választott távot és egy e-mail címet, ahová a nyugtát küldhetjük.

A 40 és 30 km-es távokon előzetes nevezés kötelező e-mailben szeptember 30-án, szerdán 24.00 óráig. Az előzetes nevezést:
– ha a nevezési díjat banki átutalással fizetik, az andrasekcs@harkanyfurdo.hu e-mail címre,
– ha a nevezési díjat a helyszínen fizetik, a j.atika58@gmail.com e-mail címre kérjük elküldeni!
A 40 és a 30 km-es távoknál a banki átutalással történő nevezési díj fizetésénél időbeni kedvezményeket adunk: szeptember 7-ig beérkezett nevezési díj 2000 Ft/fő (40 km), ill. 1800 Ft/fő (30 km), szeptember 24-ig beérkezett nevezési díj 2800 Ft/fő (40 km), ill. 2500 Ft/fő (30 km). További információ: Jancsi Attila (☎ 20/580-6078).
A túra részletei, tudnivalók: https://tturak.hu/hikeOccasion/8473/details

♦ *október 4.,vasárnap:* „**Eperjesi Ernő Emléktúra".** A kiírást lásd a Baranya Megyei Természetbarát Szövetség nyílt túráinál!

BARANYA MEGYEI TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG NYÍLT TÚRÁI

► *szeptember 6., vasárnap:* **„Mecsek turistája túramozgalom".** Útvonal: **Zobákpuszta – Hidasi-völgy – Cigány-hegyi kilátó – Kisújbánya – Óbányai-völgy – Óbánya** (12 km, szintemelkedés: 330 m). Találkozás: 8.45-kor a pécsi távolsági autóbusz-állomáson a 11-es kocsiállásnál, a szekszárdi busznál (az autóbusz 9 órakor indul). Visszautazás Óbányáról 15.04-kor (mecseknádasdi átszállással), vagy 16.34-kor (közvetlen járat Pécsre). Túravezető: Polgár Tamás /*Mecseki Barangolók Társasága*/ (☎ 20/481-5181, e-mail: mbte2023@gmail.com).

► *szeptember 12., szombat:* **„Mecsek turistája túramozgalom".** Útvonal: **Remete-rét – Vörös-hegy, Cinke-tanya-emlékkő – Laci-forrás – Szuadó-völgy – Sárkány-szakadék (Sárkány-forrás) – Orfű, Szent Márton-templom** (11,5 km, szintemelkedés: 280 m). Találkozás: 8.15-kor a pécsi távolsági autóbusz-állomáson a 23-as kocsiállásnál, az abaligeti busznál (az autóbusz 8.30-kor indul). Tervezett visszautazás Orfű, Szent Márton-templomtól 14.47-kor. Túravezető: Kuttor Eszter /*Mecseki Barangolók Társasága*/ (☎ 20/516-7363, e-mail: mbte2023@gmail.com).

► *szeptember 13., vasárnap:* **„Kora ősszel a Fekete István Emlékösvényen, avagy Abaliget vasútállomástól Bakócáig".** Útvonal: **Abaliget vasútállomás – Kovács-erdő – Kántor-hegy – Lipalagi-erdő – Hollófészek – Nagymáté – Tatárugrató – Bakóca** (17 km, szintemelkedés: 320 m). Találkozás: 8.30-kor a pécsi főpályaudvar csarnokában (Abaligetre a dombóvári vonat 8.43-kor indul). Túravezető: Schóber József /*BMTSZ*/ (☎ 20/437-8314, e-mail: schober.jozsef@gmail.com).

► *szeptember 13., vasárnap:* **„Eltűnt falvak nyomában I. – Az őskori kovabányák nyomában a Szöge-hegyen".** Útvonal: **Komló – Szöge-hegy – Barna-kő – Jánosipuszta – Gadányi-tavak – Komló** (10 km, szintemelkedés: 240 m). Indulás: Komló, SPAR elől (Alkotmány u. 45.), 8.00 órakor (Pécsről elérhető a távolsági autóbusz-állomás 7-es kocsiállásáról 7.00-kor induló komlói buszjárattal (Komlóra érkezik: 7.38), tovább Komlón 7.40-kor a 8-as sz. helyi buszjárattal /9-es kocsiállás/). Túravezető: Papp László /*Hétdomb TE*/ (☎ 30/243-1860, e-mail: koku08@gmail.com).

► *szeptember 20., vasárnap:* **„Mecsek turistája túramozgalom”.** Útvonal: **Kövestető – Hármas-hegy – Pap-rét – Kis-kasználó – Takanyó-völgy – Zobákpuszta** (9 km, szintemelkedés: 320 m). Találkozás: 9.40-kor Kövestető autóbusz-megállóban (elérhető Pécsről a távolsági autóbusz-állomás 11-es kocsiállásáról 9.00-kor induló szekszárdi buszjárattal, Komlóról a 9.20-kor induló hosszúhetényi buszjárattal /7-es kocsiállás/). Túravezető: Őri Zsuzsanna /*Hétdomb TE*/ (☎ 20/376-6437, e-mail: talpnyomtalanul@gmail.com).

► *szeptember 27., vasárnap:* **„Eltűnt falvak nyomában II. – Petrőcz falu felfedezése”.** Útvonal: **Magyaregregy – Nagy-erdő – Petrőcz falu – Antal-hegy – Kárász** (9 km, szintemelkedés: 252 m). Indulás: Komló autóbusz-állomásról a 7.40-kor induló mekényesi buszjárattal (Pécsről elérhető a távolsági autóbusz-állomás 7-es kocsiállásáról 7.00-kor induló komlói buszjárattal /Komlóra érkezik: 7.36/). Túravezető: Papp László /*Hétdomb TE*/ (☎ 30/243-1860, e-mail: koku08@gmail.com).

► *október 3.,szombat:* **„Mecsek turistája túramozgalom”.** Útvonal: **Hosszúhetény – Zengő – Püspökszentlászló – Hosszúhetény** (10 km, szintemelkedés: 450 m). Találkozás: 8.45-kor a pécsi távolsági autóbusz-állomáson a 11-es kocsiállásnál, a szekszárdi busznál (az autóbusz 9 órakor indul). A túra Hosszúhetényből a Tavasz étteremtől indul 9.30-kor. Túravezető: Szuhán-Glass Beáta /*Mecseki Barangolók Társasága*/ (☎ 20/928-9928, e-mail: mbte2023@gmail.com).

► *október 4., vasárnap:* **„Eperjesi Ernő emléktúra; Eltűnt falvak nyomában III. – Nyárád, Hodács, Cikó eltűnt falvai”.** Útvonal: **Máré csárda – Hodács – Nyárád – Vörösfenyő kulcsosház – Nyomákói-kút – Cikai-forrás – Máré csárda** (10 km, szintemelkedés: 314 m). Indulás: Komló autóbusz-állomásról a 7.40-kor induló mekényesi buszjárattal (Pécsről elérhető a távolsági autóbusz-állomás 7-es kocsiállásáról 7.00-kor induló komlói buszjárattal /Komlóra érkezik: 7.36/). Túravezető: Papp László /*Hétdomb TE*/ (☎ 30/243-1860, e-mail: koku08@gmail.com).

A Hétdomb Természetbarát Egyesület nyílt túrái, komlói kiindulással
(A túrákról információ kérhető: Őri Zsuzsanna, ☎ 20/376-6437).

► *szeptember 13., vasárnap:* **„Gyermektúra” – Eltűnt falvak nyomában I. Az őskori kovabányák nyomában a Szöge-hegyen”.** A Baranya Megyei Természetbarát Szövetség nyílt túrája, a részleteket lásd ott!

► *szeptember 19., szombat:* **„Őszi körtúra Tolnában”.** Útvonal: **Sötétvölgyi-tó – Várhegy – Haramia-forrás – Fazekas-forrás – Hármas-halom – Bükkös-erdő – Szarvas-szurdik – Bati-kereszt kilátó – Sötétvölgyi-tó** (15 km, szintemelkedés: 300 m). Indulás: autóval 7.00 órakor (Sötétvölgyi-tóhoz érkezés kb. 8.00). Túravezető: Horváth Attila.

► *szeptember 20., vasárnap:***„Mecsek turistája”.** A Baranya Megyei Természetbarát Szövetség nyílt túrája, a részleteket lásd ott!

► *szeptember 27., vasárnap:* **„Gyemektúra” – Eltűnt falvak nyomában II. Petrőcz falu felfedezése”.** A Baranya Megyei Természetbarát Szövetség nyílt túrája, a részleteket lásd ott!

► *október 4.,vasárnap:* **„Eperjesi Ernő emléktúra; Eltűnt falvak nyomában III. – Nyárád, Hodács, Cikó eltűnt falvai”.** A Baranya Megyei Természetbarát Szövetség nyílt túrája, a részleteket lásd ott!

A Mecsek Egyesület nyílt túrái

► *szeptember 5., szombat:* **„Bányász emlékek nyomában István-akna környékén”.** Útvonal: **István I-II.-akna új fürdőépület – István-akna emlékfal – István I.-akna bányaház – István I.-akna aknatorony – István-akna egykori láncpálya nyomvonal (István-aknai meddőhányó) – Ferenc József (később Béke)-aknai emlékkő – Szabolcs-Rücker-táró szabolcsi bejárata – Béke-aknai siló, fatér (jelenleg bányató) – „Mexikói” elágazás – Egykori „judenburgi” külfejtés (jelenleg bányató) – egykori bányavasút Béke-akna–Szabolcs-légakna közti nyomvonala – Szabolcs-légakna emlékkő – Mecsekszabolcsi templom autóbusz-megálló** (6,8 km, szintemelkedés: 210 m). Indulás: 9.10-kor Pécs, Budai állomásról a 12-es autóbusszal /2-es kocsiállás/. Túravezető: Schaller Károly (☎ 20/285-9913; 30/986-0784; e-mail: karoly@schaller.hu).

► *szeptember 19., szombat:* **„Csengő-lak és őszi kikerics”.** Útvonal: **Zobákpuszta – Hidasi-völgy – Betyár-forrás – Pusztabánya – Csengő-lak – Pap-rét – Zobákpuszta** (10 km, szintemelkedés: 260 m). Találkozás: 8.45-kor a pécsi távolsági autóbusz-állomáson a 11-es kocsiállásnál a szekszárdi busznál (az autóbusz 9 órakor indul). Túravezető: Tóth Klára (☎ 20/527-8913, e-mail: tth.klara@gmail.com).

DDNPI természetjáró, természetismereti rendezvények

A Duna–Dráva Nemzeti Park Igazgatóság rendezvényeiről információ kérhető, és a programokra előzetes jelentkezés a 72/518–221, 72/518–222, 30/377–3388, 30/326–9459 telefonszámokon, illetve a következő e-mail címeken: komlos@ddnp.kvvm.hu, evahorvath@ddnp.kvvm.hu. További információk a www.ddnp.hu honlapon találhatók.

► *szeptember 4., péntek:* **Idegenvezetés a 100 éves Pintér-kert Arborétumban.** A program résztvevői szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a közel száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, díszfák világába. A program részét képezi a kert középső részén elhelyezkedő Mecsek Kiállítás megtekintése is, amelyben a résztvevők egy audiovizuális installáció segítségével átfogó képet kaphatnak a Mecsek természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a legfontosabb kirándulási célpontokról. Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs, Tettye tér), időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 1 óra. Részvételi díj: 1500 Ft/fő.

► *szeptember 5., szombat:* **Szarvasbőgés Béda-Karapancsán.** A nagyréten található „Harczi-kastélyhoz” vezető túránk során belehallgatunk az erdő esti életébe, melynek ilyenkor legfontosabb eseménye a szarvasok nászának hangjai. A program a Fehér Gólya Múzeumban egy előadással kezdődik, ahol sok érdekességet megtudhatunk a gímszarvasokról. A bemutató végén pedig utána is járunk ennek a különleges eseménynek. Fontos a szúnyogok és kullancsok elleni védekezés, az esti órákra való tekintettel a réteges, időjárásnak megfelelő öltözködés. Elemlámpát, fejlámpát célszerű hozni a túrára! 7 éves kor alatt nem ajánljuk a részvételt. Helyszín: Fehér Gólya Mú-

zeum, Kölked; időpont: 17.30. A túra hossza 3-4 km, időtartama: 2-3 óra. Részvételi díj: 1500 Ft/fő. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges (☎ 30/846-6020)!

- *szeptember 19., szombat:* **A Biblia növényei a Pintér-kertben – Séta a 100 éves Pintér-kert Arborétumban** [JELVÉNYGYŰJTŐ TÚRA]. A szakvezetéses túra helyszíne a Pintér-kert Arborétum, egy igazi botanikai ékszerdoboz, ahol számos bibliai vonatkozású és vallási hagyományokkal bíró növényfaj is megfelelő életfeltételeket talált. A séta során megismerkedhetnek az érdeklődők a füge, az olajfa, a gránátalma és különböző biblikus gyógynövények bibliai felhasználásával. Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs, Tettye tér), időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 90 perc. Részvételi díj: 1500 Ft/fő. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges (☎ 30/377-3383)!
- *szeptember 26., szombat:* **Át a Dráván – futó-, terepfutóverseny, gyalogos és kerékpáros teljesítménytúra.** A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság által szervezett program célja a futás, kerékpározás, túrázás lehetőségével aktív sportra buzdítani. Emellett ismeretterjesztést, szemléletformálást is ad a Dráva mente, az Ormánság, a Duna-Dráva Nemzeti Park védett természeti értékeiről és hagyományairól. Mindezeken túl az átélhető horvát-magyar jó szomszédság élményével gazdagítja a félmaraton és a kerékpártúra résztvevőit. A részletes tudnivalók a www.ddnp.hu honlapon érhetőek el.
- *szeptember 27., vasárnap:* **A Pintér-kert szobrai – Séta a 100 éves Pintér-kert Arborétumban.** A Pintér-kertben 15 szobor található, melyeket hazai és külföldi szobrászművészek készítettek a Villányi Alkotótelepen az 1960-as, 70-es években. A szobrok az élet „nagy kérdéseit" járják körül, úgy mint szabadság, másság és elfogadás, bezárkózás, szerelem, anya-gyermek viszony, gyermeki lét, magány, múlandó dicsőség, az ismeretlen jövő, reménység, a természet teljessége. Az Idegenvezetők Világnapján tartott sétán a kertben megtalálható szobrokat tekintjük meg, és elmélkedünk az élet dolgain. Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs, Tettye tér), időpont: 10.00 óra. A program időtartama 1,5 óra. Részvételi díj: 1500 Ft/fő.
- *október 1., csütörtök:* **Idősek Világnapja a 100 éves Pintér-kert Arborétumban.** A látogatók szakvezető kíséretével ismerhetik meg a kert életének sajátosságait, az ősz színeiben pompázó növényvilágot. Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs, Tettye tér), időpont: 10.00 óra. Részvételi díj: a belépőjegy ára, nyugdíjasoknak igazolvánnyal díjmentes.
- *október 2., péntek:* **Idegenvezetés a 100 éves Pintér-kert Arborétumban.** A program résztvevői szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a közel száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, díszfák világába. A program részét képezi a kert középső részén elhelyezkedő Mecsek Kiállítás megtekintése is, amelyben a résztvevők egy audiovizuális installáció segítségével átfogó képet kaphatnak a Mecsek természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a legfontosabb kirándulási célpontokról. Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs, Tettye tér), időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 1 óra. Részvételi díj: 1500 Ft/fő.
- *október 3., szombat:* **Európai Madármegfigyelő Nap.** A jeles nap alkalmából a résztvevők a madármegfigyelés és a madárgyűrűzés titkait ismerhetik meg a dávodi Földvári-tónál, amely réges-régen a Duna egyik kanyarulata volt. A terület 2000 óta

élvez védettséget. Az itt található madárvilág igen jelentős nemcsak a költési időszakban, de a vonulás során is. Ezt felismerve 2010 óta folyamatosan dolgoznak a szakemberek és rengeteg információt, adatot gyűjtöttek, számos érdekességet feljegyeztek. A bemutató gyűrűzéseken lehetőség van testközelből is megfigyelni a madarakat, melyekről sok-sok hasznos információ is elhangzik a foglalkozások során. A Dávodi Madárgyűrűző Állomást a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, a Gébics Természetvédelmi Egyesület, valamint az MME Bács-Kiskun megyei Helyi Csoportja közösen működtet. Helyszín: Dávod, Földvári-tó, időpont: 7.30 óra. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges (☎ 30/377-3423)!

► *október 3., szombat:* **Az ősz színei – Séta a 100 éves Pintér-kert Arborétumban.** A szakvezetéses túra alkalmával a résztvevők megismerkedhetnek a kert sokszínű növényvilágával. A séta során olyan növényeket fedezhetnek fel a látogatók, melyek a kora őszi időszakban nyitják szirmaikat, vagy éppen levelükkel, esetleg terméseikkel színesítik a kert hangulatát. Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs, Tettye tér), időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 90 perc. Részvételi díj: 1500 Ft/fő. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges (☎ 30/374-0295)!

► *október 3., szombat:* **Állatok világnapja a majorban.** A program során a résztvevők bepillantást nyerhetnek az őshonos háziállatok (shagya-arab lovak, szürkemarhák, parlagi kecskék, parlagi szamarak, racka és a cikta juhok) életébe. Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont (Szaporca), időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 90 perc. Részvételi díj: 1000 Ft/fő. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges (☎ 30/377-3383)!

► *október 5., hétfő:* **Állatok világnapja a Pintér-kert Arborétumban.** A program során megismerhetőek a felelős állattartás szabályai, valamint a foglalkozáson résztvevők bepillantást nyerhetnek a vadon élő állatok életébe. Helyszín: Tettye Oktatási Központ (Pécs, Tettye tér 8.), időpont: 10.00 óra A program időtartama: 60 perc Részvételi díj: 1000 Ft/fő. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges (☎ 30/374-0295)!

► *október 6., kedd:* **DDNP Klub. Omacht Zoltán: Ártér, működés, életforma – Béda-Karapancsa.** Helyszín: Tettye Oktatási Központ (Pécs, Tettye tér 8.), időpont: 17.00 óra. A részvétel díjmentes.

Mecsek Híradó. A Baranya Megyei Természetbarát Szövetség információs kiadványa. Szerkeszti: Strasser Péter. Megjelenik minden hónap első keddjén (július és augusztus kivételével). A közlésre szánt anyagokat minden hónap 20-áig kérjük a szövetséghez eljuttatni (7621 Pécs, Tímár u. 21.). Ügyeleti idő: kedd 16.30–18 óra. Szerkesztői telefon: 20/522-2953; e-mail: pvtsz01@gmail.com; internet: www.baranyatermeszetbarat.hu